

Päiväys
7.5.2024

Diaarinumero
21160/03.04.04.04.23/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

7.5.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 14.5.2024.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 7.5.2024 nro 596/2024, valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa. Ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan myöntäminen kallion louhintaan ja murskaukseen sekä maa-ainesten ottamiseen kiinteistölle Kuismala, Vattulan kylä, Tampere.

Luvan hakija

NCC Industry Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **7.5.2024 - 13.6.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 13.6.2024.

07.05.2024

Dnro 21160/03.04.04.04.23/2021

Asia Valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija ja luvan haltija

NCC Industry Oy

Päätös, josta valitetaan

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto 20.8.2021 (17.8.2021 § 104)

Ympäristö- ja rakennusjaosto on muuttanut ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella NCC Industry Oy:lle kallion louhintaan ja murskaukseen sekä kierrätyskiviainestoimintaan Tampereen Vattulan kylässä myönnetyn ympäristöluvan lupamääräyksiä sekä on muuttanut ympäristöluvan kestoltaan määräaikaiseksi. Ympäristölupa on myönnetty Tampereen Vattulan kylän tilalle Kuismala Rno 721-21-0.

Ympäristö- ja rakennusjaosto on myöntänyt NCC Industry Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Vattulan kylän tilalle Kuismala Rno 721-21-0.

Yhteislupaan on lisätty uusi lupamääräys 43 ja muutettu lupamääräyksiä 1, 2, 8, 10, 11, 29, 38, 40 ja 53. Lisäksi osa lupamääräyksistä on yhdistetty voimassa olevista ympäristö- ja maa-ainesluvista, mutta lupamääräysten sisältöä ei ole muutettu.

Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksissa esitetyn mukaisesti, ellei lupamääräyksillä ole säädetty tiukennuksia haettuun. Toiminnassa on sen lisäksi, mitä valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta säädetään, noudatettava annettuja lupamääräyksiä 1–53, joista lupamääräykset 1, 2, 10, 11, 38 ja 39 kuuluvat seuraavasti:

1. Lupa koskee maa-aineslupahakemuksessa esitettyä 1-vaiheen 530 000 m³ kokonaisuutta siltä osin kuin otto ei ulotu maakuntakaavassa merkitylle VR-

alueelle. Ottoalueen alin ottotaso on lupahakemuksen ottosuunnitelman mukainen + 144 mpy (N2000) ja ottoaika päättyy 20.7.2030.

Kiviainesten ottamisen tulee edetä ottosuunnitelman mukaisesti, kuitenkin seuraavin poikkeuksin:

- Ottamisalueen etäisyys suunnittelualueen naapuritilan rajaan tulee olla louhinnassa vähintään 30 metriä ja maankaivussa 10 metriä. Kaivu voidaan ulottaa lähemmäksi kiinteistön rajoja vain kyseessä olevan kiinteistön omistajan kirjallisella suostumuksella.
- Ottamista ei saa ulottaa lopputilannepiirroksessa esitettyjä pohjatasoja alemmaksi. Ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolelle on kuitenkin jätettävä vähintään kahden metrin vahvuinen suojakerros.
- Ottamista ei saa ulottaa maakuntakaavassa osoitetulle VR-alueelle, eikä VR-alueelle saa sijoittaa myöskään maa-ainesta.

Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa hyvissä ajoin ennen aloitustarkastusta päivitetty ottamissuunnitelma, jossa on otettu huomioon edellä asetetut rajoitukset.

2. Poraamista, räjäytystöitä, rikotusta, murskaamista sekä kuormausta tai kuljetusta ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä vaan ainoastaan arkipäivisin maanantaista perjantaihin. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

	1.11.–15.4.	16.4.–31.10.
poraaminen	ma–pe klo 7–16	kielletty
räjäytys	ma–pe klo 8–18	kielletty
rikotus	ma–pe klo 8–18	kielletty
murskaus	ma–to klo 7–22, pe klo 7–18	kielletty
lastaus ja kuljetus	ma–pe klo 6–22	ma–to klo 6–22, pe klo 6–18

10. Toiminnasta syntyvä melu ei saa asuinkiinteistöjen pihalla ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyä ulkomelun päiväajan ohjearvoa 55 dB_{LAeq} päivällä kello 7–22 eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 50 dB(A). Vapaa-ajan kiinteistöjen oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla tai läheisen luonnonsuojelu- ja virkistysalueen oleskeluun tarkoitetuilla taukopaikoilla melutaso ei saa ylittää kello 7–22 keskiäänitasoa 45 dB eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 40 dB(A). Melun ollessa iskumaista, lisätään mitattuihin arvoihin 5 dB ennen vertaamista annettuihin raja-arvoihin. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa määrätä erillisestä melumittauksesta tilanteen todentamiseksi.

11. Melun leviämistä tulee ehkäistä meluselvityksen (Promethor Oy, Ympäristömeluselvitys, Sorila, Tampere, raportti nro PR4859-Y01, 22.5.2019) mukaisesti. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen ehkäisemisen kannalta riittävän korkeina, ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen altistuviin kohteisiin estyy mahdollisimman tehokkaasti. Porauksessa on käytettävä vaimennettua poravaunua. Melulähteet, kuten murskaus ja iskuvasarointi, on sijoitettava mahdollisimman alhaiselle tasolle tai meluesteen välittömään läheisyyteen.

Lupamääräyksessä edellytetyt meluntorjuntatoimenpiteitä voidaan muuttaa Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti, mikäli toiminnanharjoittaja pystyy esittämään luotettavan selvityksen muunlaisesta vastaavan tasoisesta asutusta, loma-asutusta ja virkistysaluetta suojaavasta meluntorjunnasta.

38. Toiminnan aiheuttama melutaso tulee mitata eniten melulle altistuvissa kohteissa mahdollisimman pian ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein sekä toiminta-alueen laajentuessa lähemmäs häiriintyviä kohteita. Toiminnan yhteismelu läheisten Peab Industri Oy:n louhimon ja Rudus Oy:n Sorilan louhimon kanssa tulee mitata mahdollisimman pian, kun kaikkien kolmen toimijan louhinta ja murskaus ovat samanaikaisesti käynnissä. Yhteismelumittaus on uusittava toiminnan edetessä. Mittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti louhimon ja murskaamon normaalin toiminnan aikana. Mittauspisteiksi tulee valita kattavasti sekä vakituisen asumisen että vapaa-ajan asumisen piha-alueille ja virkistysalueelle sijoituvia mittauspisteitä. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi viimeistään kolme viikkoa ennen mittauksen suorittamista.

Jos toiminnan melupäästöt jatkossa lisääntyvät tai jos on syytä epäillä raja-arvojen ylittymistä, voi valvontaviranomainen tarvittaessa määrätä uusista mittauksista.

39. Mikäli toiminnasta aiheutuu lupamääräyksessä 10 esitettyjen melun raja-arvojen ylittymistä, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin melutason pienentämiseksi. Tehtävistä toimenpiteistä tulee toimittaa kirjallinen suunnitelma ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ympäristö- ja rakennusjaosto on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

--

Yhteislupa-asiana käsittely

NCC Industry on 12.11.2020 saapuneessa vastineessa tuonut esiin, että vireillä ollutta ympäristölupaa muuttamista ja maa-aineslupaa käsittelemistä ei olisi tullut yhdistää maa-aineslupaa ja ympäristölupaa yhteislupakäsittelyksi. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan

Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa on ratkaistu kysymys siitä, onko maa-aineslupa voitu myöntää erillisenä, mutta hallinto-oikeuden ratkaistavana ei ole ollut kysymystä siitä, olisiko maa-aineslupahakemus ja ympäristöluvan muuttamista koskeva asia voitu ratkaista yhteislupana.

Ympäristönsuojelulain 47a §:n mukaan maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke, joka edellyttää sekä ympäristölupaa että maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, ellei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteislupakäsittely on kalliokiven ottoa koskevissa hakemusasioissa pääsääntö sekä hallituksen esityksen (HE 257/2014), Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyn ja valvonnan menettelyohjeen (YM 2017) että maa-ainesoppaan (Maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön, YM 2020:24) mukaan. Yhteislupakäsittely ei ole lainsäätäjän tai laadittujen hallinnollisten ohjeiden mukaan tarpeen, mikäli toiminnalla ei ole ajallista tai paikallista yhteyttä. Nyt kyseenä olevassa tapauksessa kalliokiviaineksen otto kohdistuu sekä maa-aines- että ympäristölupa-asiassa samaan irrotettavaan ainekseen, samaan ottoalueeseen ja tapahtuu ajallisesti samanaikaisesti.

Kolmea Kintulammin eteläpuoleista louhinnan ja murskauksen ympäristölupien muuttamista koskeva aloite on tehty 28.12.2018. NCC Industry Oy:n louhintaa, murskausta ja kierrätyskiviainestoimintoja, Rudus Oy:n murskauslaitosta, Rudus Oy:n betoni- ja tiilijätteen käsittelykeskusta sekä YIT Teollisuus Oy:n (nykyisen Peab Industri Oy:n) louhintaa ja murskausta koskeva ympäristölupien ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista muuttamista koskeva asia on pantu ympäristölupaviranomaisessa vireille ympäristö- ja rakennusjaoston päätöksellä 5.2.2019.

--

NCC Industry Oy oli laittanut vireille ympäristönsuojeluviranomaisessa maa-aineslupahakemuksen. Yhtiön maa-aineslupa oli umpeutunut vuoden 2017 lopussa, joten yritys ei voinut harjoittaa Kuismalan ottoalueella ottotoimintaa eikä hyödyntää voimassa olevaa ympäristölupaa. Ilman voimassa olevaa maa-aineslupaa, kaikkia Kintulammin luonnonsuojelualueen läheisyydessä toimivien toimijoiden ympäristölupia koskevan muutosprosessin ajateltiin heikentävän yhden toimijan, NCC Industry Oy:n, mahdollisuutta harjoittaa toimintaansa. Maa-aineslupahakemuksen käsittelyn loppuvaiheessa vireille laitettun useaa toimijaa koskevan ympäristölupien ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen muuttamisen katsottiin olevan sellainen maa-aineslain 4a §:ssä edellytetty erityinen syy, että NCC Industry Oy:n maa-aineslupahakemus käsiteltiin erillisenä hakemuksena. Myös yhtiön edustajat olivat 29.11.2018 pidetyllä tarkastuksella tuoneet esiin, että yritys toivoi saavansa erillisen maa-ainesluvan.

Maa-aineslupa (TRE:3270/10.00.03/2018) on tullut lainvoimaiseksi siltä osin kuin sitä ei ole palautettu uudelleen valmisteltavaksi. Koska myönnetty maa-aineslupa on saanut lainvoiman muuta kuin maakuntakaavan VR-aluetta koskien, toiminnanharjoittajalla on mahdollisuus kiviaineksen ottoon ja

murskaukseen voimassa olevien lainvoimaisten maa-aines- ja ympäristölupien nojalla. Perustetta maa-aines- ja ympäristöluvan erillisille käsittelyille ei siten enää ole. Sekä maa-aineslain mukainen maa-aineslupahakemus että ympäristönsuojelulain mukainen ympäristöluvan muuttamista koskeva asia ovat samanaikaisesti vireillä samassa lupaviranomaisessa. Yhteislupakäsittely tuottaa yhden yksittäisen lupapäätöksen, mikä on selkeämpää sekä toiminnanharjoittajalle, valvontaviranomaiselle että muille asianosaisille.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 12.6.2020 antaman ratkaisun jälkeen, toiminnanharjoittajan edustajalle on ilmoitettu sähköpostitse 26.6.2020, että lupa-asian käsittelyä jatketaan yhteislupakäsittelynä.

Tässä päätöksessä on yhdistetty maa-ainesluvan ja ympäristöluvan lupamääräykset. Maa-ainesluvan lupamääräyksistä on muutettu merkittävästi ainoastaan toiminta-aikaa koskevaa lupamääräystä. Maa-ainesluvassa toiminta-ajat olivat samat kuin vuonna 2015 myönnetyssä ympäristölupapäätöksessä. Nyt ympäristöluvan muuttamista koskevan asian käsittelyssä toiminta-aikoja muutetaan aiemmasta.

Yhteiskäsittelyssä annettava lupa on määräaikainen ja sen voimassaolo määräytyy maa-aineslain 10 §:n mukaan.

Toiminnanharjoittaja on selvityksessään todennut, että jäljellä oleva louhinta-aika on 20 vuotta. Nyt myönnettyä lupa-aikaa on jäljellä noin kymmenen vuotta. Toiminnanharjoittajalla on oikeus louhia ja murskata luvan mukainen kiviainesmäärä alueelta. Mikäli 20.7.2030 jälkeen toimintaa alueella halutaan jatkaa, toiminnanharjoittajan tulee tehdä uusi ympäristönsuojelulain 47a §:n mukainen yhteislupahakemus. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa kuitenkin, että NCC Industry Oy:n Kuismalan ottoaluetta ei ole osoitettu tuoreessa Pirkanmaan maakuntakaavassa kiviainesten ottoalueeksi, eikä pitkäkestoinen kiviainesten otto- ja murskaustoiminta sovellu alueelle. Kymmenen vuoden toiminta-aikakin on riittävä sekä lopun otettavissa olevan kiviaineksen ottamiseen että toiminnan päättämiseen alueella jäljellä oleva kiviainesmäärä ja luvan mahdollistama toiminta-aika huomioiden.

Vuoden 2020 loppuun mennessä alueelta on otettu noin 29 000 k-m³ kiviainesta ja jäljellä oleva määrä on vajaa 500 000 k-m³. Toiminnanharjoittaja on selvityksessään arvioinut, että vuonna 2019 myönnetyn maa-ainesluvan mukainen jäljellä oleva ottomäärä on noin 305 000 k-m³, josta noin 70 000 m³ on vielä poistamattomia pintamaita. Noin kymmenen vuoden ajanjaksolle laskettuna vuotuinen ottomäärä olisi noin 24 000–50 000 k-m³. NCC Industry Oy:llä on ollut ottoa harvoin, viimeksi vuosina 2008, 2013 ja 2015. Ottomäärät ovat vaihdelleet alle 10 000 k-m³:stä noin 18 000 k-m³:iin. Verrattaessa jäljellä olevaa kalliokiviainesmäärää muiden samalla alalla toimivien yritysten vuotuisiin otto- ja murskausmääriin, voidaan todeta, että jäljellä olevan kiviaineksen otto ja murskaus olisi toteutettavissa jäljellä olevana aikana myös aiempaa ympäristölupaa lyhyempänä vuotuisena toiminta-aikana.

Toiminnanharjoittajan luottamuksensuojan kannalta ympäristönsuojeluviranomainen pitää perusteltuna sitä, että muutettunakin lupa edelleen vastaa lainvoimaisen maa-ainesluvan mukaista otto-oikeutta ja on toteutettavissa määräaikaisen luvan voimassaolon aikana. Luvan määräaikaistamisella annetaan toiminnanharjoittajalle kuitenkin selkeä signaali, että luvan mukainen toiminta ei ole enää alueella mahdollista nyt myönnettävän luvan toiminta-ajan päätyttyä.

--

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

--

Lupamääräys 1. Lupa on myönnetty maa-aineslupahakemuksen mukaiselle massamäärälle. Ottoaluetta on rajoitettu siten, ettei ottoa saa ulottaa maakuntakaavassa merkitylle VR-alueelle. Pirkanmaan maakuntakaava on tuore, se on vahvistettu 27.3.2017. Kaavaan tausta-aineistona on laadittu Pirkanmaan pohjavesiä ja maa-ainesvaroja koskeva selvitys (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pirkanmaalla 2012–2015, niin kutsuttu Pirkanmaan POSKI-hanke). Hankkeessa on kartoitettu muun muassa Tampereen kiviainesvarat ja luokiteltu ne maa-ainesten ottoon soveltuviksi, osittain soveltuviksi ja soveltumattomiksi. Myös Pirkanmaan ekologinen verkosto on selvitetty. Maakuntakaavassa on osoitettu kiviaineshuollon kannalta tärkeät alueet EOK-merkinnällä. NCC Industry Oy:n Kuismalan ottoaluetta ei ole maakuntakaavassa osoitettu kiviainesten ottoalueeksi, vaikka ottoalueita on kaavassa Tampereellekin osoitettu muualle. Pirkanmaan liitto on pyrkinyt vastaamaan kiviainestarpeisiin varaamalla Pirkanmaan maakuntakaavaan 2040 merkittävän määrän laajoja alueita kiviaineshuollon tarpeisiin.

Ottoalue sijoittuu valtaosin maakuntakaavassa MK-merkinnällä osoitetulle alueelle, lisäksi osalla haetusta ottoalueesta on VR-merkintä. Ottoalueen välittömässä läheisyydessä ja kiinteistöön rajautuen on luonnonsuojelulain 24 §:n perusteella rauhoitettu luonnonsuojelualue, joka on merkitty maakuntakaavassa S-merkinnällä. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa sijoitettaessa alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Maakuntakaavassa NCC Industry Oy:n Kuismalan tilalle on osoitettu VR-alue. Kallion louhinta VR-alueelta vaikeuttaisi alueen käyttämistä sille kaavassa osoitettuun virkistystarkoitukseen, etenkin kun huomioidaan ottoalueen muoto ja syvyys verrattuna ympäröivään luontoon. Kaavan laatinut Pirkanmaan liitto on lausunnossaan edellyttänyt ottamisen sijoittuvan VR-alueen ulkopuolelle. Sekä maakuntakaavassa että hyväksytyssä, mutta vielä ilman lainvoimaa olevassa Pohjois-Tampereen strategisessa yleiskaavassa on osoitettu ylikunnallisia virkistysreittejä toiminta-alueen läheisyyteen. Maakuntakaavasta on voinut normaalin muutoksenhaun keinoin hakea muutosta, mutta NCC Industry Oy ei ole valittanut maakuntakaavasta.

Yhteiskäsittelyssä luvan myöntäminen edellyttää, että sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Hallituksen esityksessä maa-aineslain muuttamisesta todetaan, että jos lupaa ei voida myöntää toisen lain nojalla, hylätään lupahakemus kokonaisuudessaan.

– – Etenkin louhinta- ja murskaustoiminnassa aiheutuva melu leviää tehdyn melumallinnuksen mukaan porauksesta, rikotuksesta, murskauksesta ja kuormauksesta aiheutuu retkeily- ja luonnonsuojelualueella häiritsevää melua, joka ulottuu laajalle alueelle. 55–60 dB:n hetkellisiä maksimiäänitasoja esiintyy muun muassa Kintulammin varaustupana käytettävän Kortejärven pihapiirissä sekä osalla retkeilyreiteistä. S-merkinnällä merkityn Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualan ympärille tehdyllä VR-merkinnällä on luotu suojavyöhykettä Kintulammin virkistyskäytölle. Kallion louhinta maakuntakaavan mukaiselta VR-alueelta heikentäisi sekä kyseisen alueen mutta myös Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualan soveltuvuutta virkistyskäyttöön.

– – Yhteislupa on kestoaltaan määräaikainen. Alueella oleva lainvoimainen maa-aineslupa on ottoalueeltaan ja -määrältään samanlainen nyt myönnetyn yhteisluvan kanssa. Yhteisluvan määräaika on rajattu kestoaltaan voimassa olevan maa-aineslupan mukaiseksi eli päättymään 20.7.2030. Hakija ei ole esittänyt sellaista maa-aineslain 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityistä syytä, että olisi syytä poiketa maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaisesta määräajasta ja kun lisäksi otetaan huomioon lausunnoissa esitetty, on lupa-aika rajattu päättymään 20.7.2030. – –

Lupamääräys 2. Toiminta-aikaa on aiemmista ympäristö- ja maa-ainesluvista muutettu siten, että aiempaa huhtikuun puolivälistä alkavaa, elokuun loppuun ulottuvaa tuotantokatkoa on jatkettu lokakuun loppuun asti. Päiväkohtaisia toiminta-aikoja on rajattu siten, että poraus on määrätty päättyväksi hakijan esityksen mukaan kello 16, muutoin päivittäiset toiminta-ajat on säilytetty ennallaan. Toiminta-ajat ovat yhtenevät Rudus Oy:n ja Peab Industri Oy:n louhinta-alueiden kanssa lukuun ottamatta lyhyempää porausaikaa ja Ruduksen muita lyhyempää räjäytys- sekä kuormaus- ja lastausaikaa. Toiminta-ajat koskevat myös alueella harjoitettavaa kierrätysliiketoimintaa, kuten voimassa olevassa ympäristöluvassakin.

– – Muraus-asetuksen mukaan luvassa voidaan määrätä erityisestä syystä asetuksen mukaisia tiukemmista toiminta-ajoista. Kallion louhinnan ja siirrettävän murskauslaitoksen toiminta-aikoja on rajoitettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualan käyttäjille, lähialueen asukkaille ja loma-asutukselle kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Toiminta-aikojen rajoittaminen on tarpeen, jotta toiminnasta ei aiheudu sellaista ympäristönsuojelulaisissa kiellettyä päästöä, joka vähentäisi alueen soveltuvuutta virkistyskäyttöön.

Toiminnanharjoittajien teettämässä meluselvityksessä on mallinnettu NCC Industry Oy:n, Peab Industri Oy:n ja Rudus Oy:n yhteismelua ja kunkin toimijan aiheuttamaa melua. Päiväajan keskiäänitason lisäksi on mallinnettu hetkellisiä maksimiäänitasoja murskaukselle, rikotukselle ja kuormaukselle

sekä erikseen poraukselle. Räjähdyksen maksimiäänitason leviämistä ei ole mallinnettu. Tehdyn selvityksen mukaan kestoltaan lyhyitä toiminnalle tyypillisiä kolahduksia ynnä muita esiintyy voimakkaampina 1–5 kertaa 10 minuutissa ja melutasoltaan pienempinä noin 20–30 kappaletta 10 minuutissa. Lisäksi kenttiä porattaessa hetkellisiä maksimiäänitä esiintyy 5–30 minuutin välein. Rikotuksen, murskauksen ja lastauksen aiheuttamat hetkelliset 55–60 dB:n, paikoin jopa 65 dB:n, maksimiäänitasot ulottuvat tehdyn selvityksen perusteella laajalle alueelle etenkin alueen itäpuolella olevan vakituisen ja vapaa-ajan asutuksen suuntaan. Porauksen aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso on 55 dB:n tasoisena Kintulammin Kirkkokiven laavulla ja Kintulammin Kortejärven varaustuvan piha-alueella 55–60 dB. Maksimiäänitasoiset äänet kuten kolahdukset aiheuttavat häiriötä ja vähentävät virkistystyön kokemusta luonnonrauhasta. Toiminta-aikojen rajoittaminen on tarpeen, jotta Kintulammin virkistysalueen lähimmässä osassa ja kysymyksessä olevan alueen reiteillä melutason ohjearvon ylittymisestä aiheutuvaa ympäristöhaittaa ja häiriötä aiheuttavia ja laajalle leviäviä maksimaalisia melutasoja ei esiinny vilkkaimpina virkistyskäyttökuukausina.

Kintulammin alueella retkeilee tällä hetkellä vähintään 50 000–60 000 henkilöä vuosittain. Alueella tehdyn kävijäseurannan mukaan alueella retkeillään ympäri vuoden, viikon jokaisena päivänä. Erityisen paljon retkeilijöitä on viikonloppuisin, mutta useina viikkoina arkipäivinä voi retkeilijöitä olla yhtä paljon tai enemmän kuin viikonloppu päivinä. Kävijämäärää on vähäisempää marraskuusta maaliskuuhun. Alueella on myös loma-asutusta. Koska pääosa alueen virkistyskäytöstä ajoittuu huhti-lokakuulle, on kyseessä olevana ajankohtana syytä kieltää alueella kaikki melua, pölyämistä ja tärinää aiheuttava toiminta lastauksia ja kuljetuksia lukuun ottamatta. Toiminnanharjoittaja on tuonut esiin, ettei Kintulammin aluetta ole tunnustettu hiljaiseksi alueeksi. Tämä johtuu siitä, että Tampereella hiljaisia alueita koskeva selvitys on tehty ainoastaan kantakaupungin alueelta, ei Pohjois-Tampereelta.

Otto on toteutettavissa jäljellä olevana aikana myös aiempaa ympäristölupaa lyhyemmällä aikavälillä, kuten päätöksen yleisissä perusteluissa on tuotu esiin.

— —

Lupamääräykset 10 ja 11. Voimassa olevan luvan lupamääräyksiä 2 ja 5 on muutettu. Lupamääräykseen on lisätty retkeily- ja luonnonsuojelualueelle ulottuvaa meluntorjuntaa koskeva määräys sekä muutettu meluntorjuntatoimenpiteet uusimman melumallinnuksen mukaisiksi. Lupamääräyksillä estetään melun leviämistä laajalle alueelle. Vaiheistuksella, laitoksen sijoituksella ja aikamääräyksellä melusta aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää sekä samalla pienentää haitta-alueen laajuutta. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Laitoksen toiminnasta aiheutuvaa melutasoa on rajoitettu valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen ja muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristösuojelusta 6 §:ssä asetettujen raja-arvojen mukaisesti. Lupamääräyksessä on vaatimus meluvallien rakentamisesta ennen murskaustoiminnan aloittamista sekä vaatimus siitä, että poravaunun tulee

olla vaimennettuja. Vaatimukset perustuvat tehtyyn meluselvitykseen ja ovat luvan myöntämisedellytysten kannalta olennaisia. Vaimennettujen poravaunujen käyttö on myös häiriintyvien kohteiden läheisyydessä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Vaiheistuksella, laitoksen sijoituksella ja aikamääräyksellä melusta aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää ja samalla pienentää haitta-alueen laajuutta. Toimintojen suunnitelmallinen sijoittaminen, kuten murskaus riittävän korkean meluesteen tai kalliorintauksen suojassa sekä työmenetelmät ja laitteiden ominaisuudet vaikuttavat merkittävästi päästöjen ja siten myös ympäristöhaittojen määrään. Vaikka lupamääräyksessä 10 on asetettu melua koskevat raja-arvot ainoastaan tietyille erityisen häiriintyville kohteille, on alueella harjoitettavassa toiminnassa kaikin mahdollisin tavoin ehkäistävä melun leviämistä myös muualle. Melumääräyksen mukaisia suojauksia voidaan valvontaviranomaisen hyväksynnällä muuttaa, mikäli toiminnanharjoittaja esittää vastaavan tasoisen muun melunsuojauksen. Tämä voi olla mahdollista, jos esimerkiksi käytetään lähtömelultaan hiljaisempia laitteistoja.

--

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

NCC Industry Oy on ensisijaisesti vaatinut, että päätöstä muutetaan seuraavasti: Lupamääräys 1 kumotaan siltä osin, kun siinä on todettu, että ottamista ei saa ulottaa maakuntakaavassa osoitetulle VR-alueelle, eikä VR-alueelle saa sijoittaa myöskään maa-ainesta. Lupamääräys 2 kumotaan siltä osin kuin siinä on kielletty poraaminen, räjäytys, rikotus ja murskaus 16.4.–31.10. ja aiemman luvan mukainen vuosittainen toiminta-aika 1.9.–15.4. palautetaan tältä osin voimaan. Lupamääräyksestä 11 poistetaan vaatimus vaimennetun poravaunun käytöstä porauksessa. Lisäksi lupa on myönnettävä toistaiseksi voimassa olevana.

Toissijaisesti yhtiö on vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa päätöksen lupamääräykset 1, 2, 11 sekä luvan määräaikaaisuutta koskevan määräyksen edellä vaaditusti ja palauttaa asian tältä osin uudelleen käsiteltäväksi määräämällä samalla, että maa-aineslain mukainen lupa ja ympäristölupa tulee käsitellä erikseen. Lisäksi maa-aineslain mukaisen luvan käsittely tulee rajata vain käsiteltäväksi palautettuun asiakysymykseen, eli maa-ainesten ottamiseen VR-alueella.

Vaatimustensa tueksi yhtiö on esittänyt, että maakuntakaavalla ei ole sellaisenaan sitovaa vaikutusta ympäristölupaharkinnassa, mutta se on osa ympäristölupaharkinnassa huomioon otettavaa selvitystä. Maakuntakaava ei voi olla yleispiirteisyytensä vuoksi esteenä luvan myöntämiselle ympäristönsuojelulain mukaan. Toiminnan sijoittaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Kuten Hämeenlinnan hallinto-oikeus on todennut hankkeen maa-aineslupaa koskevassa päätöksessä 12.6.2020, maakuntakaavan merkinnät MK ja VR eivät välittömästi ole esteenä hakemuksessa tarkoitettulle maa-ainesten ottamiselle, eikä yksinomaan alueen virkistyskäytölle aiheutuva haitta ole esteenä luvan myöntämiselle.

Toiminta-alue sijoittuu Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä pääosin maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä (MK). Alueen luoteisosa sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle retkeily- ja ulkoilualueelle (VR). Maa-aineslupahakemuksen mukaisesta ja aiemman luvan ottamisalueesta noin 2 hehtaaria (kiviainemäärä noin 225 000 m²) sijoittuu VR-alueelle. Ottamisalueen kiinteistö rajautuu pohjoispuolella maakuntakaavassa osoitettuun suojelualueeseen (S). Hankealueen ympäristöön on myös osoitettu maakuntakaavassa ulkoilureitti. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa tai voimassa olevaa asemakaavaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain esitöissä (HE 101/1998 vp) on todettu 32 §:n 1 momentin osalta, että sanonta ”on ohjeena” kuvaa maakuntakaavan yleispiirteistä luonnetta ja sallii kaavajärjestelmän tarkoituksenmukaisen toimivuuden kannalta tarpeellisen joustavuuden. Maakuntakaavan yleispiirteinen luonne on otettava huomioon kaavan ohjausvaikutuksia koskevan säännöksen soveltamisessa. Teoksessa Maankäyttö- ja rakennuslaki (Hallberg ym. 2015) on todettu 32 §:n 2 momentin osalta, että säännöstä ei ole tarkoitettu niin jyrkäksi kuin lakitekstistä sellaisenaan voisi päätellä. Säännöksen velvoittavuus on samaan tapaan joustava kuin 1 momentin.

Ympäristönsuojelulaisissa ei ole nimenomaista säännöstä siitä, että maakuntakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentissa säädetyt oikeusvaikutukset olisivat voimassa ympäristöluvasta päätettäessä. Aluetta ei ole maakuntakaavassa osoitettu nimenomaan maa-ainesten ottamistoimintaan, mutta se ei ympäristönsuojelulain 12 §:n sanamuodon perusteella muodosta estettä ympäristöluvasta myöntämiselle ja kiviaineisten ottamiselle VR-aluevarausmerkinnän alueella. Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalueet mahdollistavat alueen virkistyskäytön, joten toimintojen sijoittuminen VR-alueelle ei estä kaavan mukaista käyttöä eikä siten ole ympäristönsuojelulain 12 §:n vastaista. Maa-aineslaki ei sisällä säännöstä maakuntakaavan huomioon ottamisesta. Ympäristö- ja rakennusjaosto on päätöksellä 19.3.2021 § 29 myöntänyt Destia Oy:lle ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisen yhteisluvan kalliokiven ottamiseen, murskaamiseen sekä louheen, puhtaiden ylijäämämuiden ja asfalttijätteen vastaanottamiseen ja käsittelyyn sekä mullan seulontaan alueelle, jota ei ole osoitettu maakuntakaavassa kiviaineshuollon kannalta tärkeäksi alueeksi.

Yksinomaan alueen virkistyskäytölle aiheutuva haitta ei voi olla esteenä luvan myöntämiselle. Ottamisalue ei sijoitu Kintulammin luonnonsuojelualueelle. Maakuntakaavassa S-merkinnällä osoitettu Kintulammin retkeily- ja virkistysalue on rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla luonnonsuojelualueeksi vuonna 2018. Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on valmistunut ja Kintulammin luonnonsuojelualueen perustamispäätös on tehty tilanteessa, jossa NCC Industry Oy:llä on ollut alueella lainvoimainen maa-aines- ja ympäristö lupa. Maakuntakaavassa esitetty ulkoilureitti ei sijoitu alueen toimijoiden ottamisalueille, eivätkä toiminnot estä jo olemassa olevien reittien käyttämistä.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätöksen KHO 2016:93 mukaan maakuntakaava rajoittaa maa-ainesten ottamista ainoastaan silloin, mikäli

maakuntakaavassa on maankäyttö- ja rakennuslain 30 §:n 2 momentin mukainen suojelumääräys. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 kaavamerkintöihin MK ja VR ei liity edellä mainittuja suojelumääräyksiä. Jos kaavassa ei ole suojelumääräystä, kaavan oikeusvaikutukset ovat maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaiset. Maakuntakaavan merkinnät MK ja VR eivät siten välittömästi ole esteenä toiminnalle.

Lainvoimaa vailla olevalla Pohjois-Tampereen strategisella yleiskaavalla ei ole asiassa ohjausvaikutusta. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden antamassa päätöksessä on todettu, että maakuntakaavan merkinnät MK ja VR eivät välittömästi ole esteenä hakemuksessa tarkoitettulle maa-ainesten ottamiselle. Päätöksessä on myös todettu, ettei yksinomaan alueen virkistyskäytölle aiheutuva haitta ole esteenä luvan myöntämiselle, eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa maakuntakaavan osoittamalla VR-alueellakaan.

Vuosittaista toiminta-aikaa on rajoitettu tarpeettomasti. Toiminnasta ei aiheudu sellaista ympäristönsuojelulla kiellettyä seurausta, joka vähentäisi alueen soveltuvuutta virkistyskäyttöön. Ottamista ei voida toteuttaa ja kiviainesta hyödyntää jäljellä olevana aikana aiempaa ympäristölupaa lyhyemmällä aikavälillä. Lupaviranomainen on laskenut, että kiviaines voitaisiin hyödyntää nykyisen maa-ainesluvan puitteissa. Viranomaisen käyttämä laskentatapa ei ole oikea. Kyse ei ole tuotannon kapasiteetista, vaan tuotannon vastaavuudesta kysyntään. Toiminta-aikarajoitus on kohtuuton, lyhentää merkittävästi vuotuista toiminta-aikaa ja rinnastuu vaikutuksiltaan lähes lupien peruuttamiseen, mikä ei vastaa ympäristönsuojelulain 89 §:n tarkoitusta.

NCC Industry Oy:n ympäristölupa on annettu 24.4.2015, joten Muraus-asetuksen vaatimukset on huomioitu jo aiemman luvan ympäristölupaharkinnassa. Ympäröivän alueen olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka aiheuttaisivat asetuksen vaatimusten osalta tarvetta uudelleen tarkasteluun.

Toiminta-alueesta 500 metrin säteellä sijaitsee kolme vakituista asuinkäytössä olevaa rakennusta noin 370 metrin, 390 metrin ja 420 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta itään. Lähin loma-asunto sijaitsee noin 390 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta länteen. Lisäksi idän suunnassa on loma-asunto noin 570 metrin etäisyydellä ja Pulesjärven rannalla sijaitsee useita loma-asuntoja noin 650 metrin etäisyydellä tai etäämpänä. Louhinta- ja murskaustoiminnot sijoittuvat Muraus-asetuksen 3 §:n vaatimusten mukaisesti. Luonnonsuojelualue ei ole asetuksen tarkoittama kohde, johon pitäisi jättää 300 metrin suojaetäisyys. Toiminta-alue sijaitsee yli 500 metrin etäisyydellä suurimmasta osasta lähimpiä häiriintyviä kohteita. Asiassa tulee soveltaa Muraus-asetuksen 8 §:ssä asetettuja melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajoja.

Toiminnan meluselvityksessä (Promethor Oy, 22.5.2019) on tarkasteltu NCC Industry Oy:n, Peab Industri Oy:n ja Rudus Oy:n aiheuttamaa melua luonnonsuojelualueella ja ympäristössä toiminnan eri vaiheissa.

Meluselvityksessä on selvitetty keski- ja maksimiäänitasoja yhteismelumallinnuksen sekä melumittausten perusteella. Meluselvitys on tehty ympäristölupapäätöksen 24.4.2015 mukaisilla päivittäisillä toiminta-ajoilla lukuun ottamatta NCC Industry Oy:n porauksen toiminta-aikaa, jota on rajoitettu mallinnuksessa kyseisen luvan mukaisesta vain klo 7:n ja 16:n väliselle ajalle.

Meluselvityksen perusteella toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä sille ympäristöluvassa määrättyjä, Muraus-asetuksen mukaisia raja-arvoja nykytilanteessa tai ennustetilanteessa, kun mallinnuksessa esitetyt meluntorjuntatoimet on otettu huomioon. NCC Industry Oy:llä ja Peab Industri Oy:llä on yhteismeluvaikutuksia, jotka sijoittuvat ottamisalueiden väliin, jolloin loma-asuntojen piha-alueella melutaso on enimmillään noin 45 dB(A). Mallinnuksen oletuksista johtuen todellinen tilanne ottamisalueiden välisellä alueella on mallinnuksen esittämää hieman hiljaisempi. Yhteismelutilanteessakaan lupien mukaiset raja-arvot eivät ylity.

NCC Industry Oy:n toiminnasta aiheutuu nykytilanteessa keskiäänitason 45 dB(A) ylitys 1,6 %:lla luonnonsuojelualueesta ja 1,0 %:lla retkeilyreitistä sekä ennustetilanteessa ylitys 2,3 % luonnonsuojelualueella ja 3,5 % retkeilyreitillä. Tarkasteltaessa NCC Industry Oy:n ja Peab Industri Oy:n yhteismelutilannetta vastaavat 45 dB:n ylitysten prosenttiosuudet ovat nykytilanteessa 6,1 % luonnonsuojelualueella ja 3,1 % retkeilyreitillä. Yhteismelun ennustetilanteessa prosenttiosuudet ovat 2,3 % luonnonsuojelualueella ja 3,5 % retkeilyreitillä. Esitetyt ylitykset aiheutuvat pääasiassa NCC Industry Oy:n porauksesta, jota on valituksenalaisessa päätöksessä muutettu yhtiön ehdotuksen mukaisesti. Mallinnuksissa esitetyt yhteismelutilanteet, joissa toiminta on käynnissä kaikilla toimijoilla samanaikaisesti kaikkien toimintojen osalta, ovat epätodennäköisiä. Melumallinnuksessa todetut keskiäänitason ylitykset luonnonsuojelualueella (selvästi alle 10 % luonnonsuojelualueesta) ja sen retkeilyreitillä (alle 5 % reitistä) ovat vähäiset.

Alueen toimijoiden hankkeet ovat luonteeltaan kausittaisia, minkä vuoksi vuotuiset toiminta-ajat voivat vaihdella merkittävästi ja hankkeet etenevät toisistaan riippumatta. Kun huomioidaan toiminnan kausiluontoisuus ja luvissa jo aiemminkin voimakkaasti rajattu vuotuinen tuotantoaika (4,5 kk:n tuotantokielto, syyskuussa lyhyempi päivittäinen tuotantoaika) sekä NCC Industry Oy:n porauksen toiminta-ajan rajoitus, toiminnoista aiheutuva melu ei aiheuta luonnonsuojelualueelle sellaista merkittävää haittaa, jonka vuoksi vuotuista toiminta-aikaa olisi tarpeen rajata siten, että huhtikuun puolivälistä alkavaa, elokuun loppuun ulottuvaa tuotantokatkoa jatketaan lokakuun loppuun asti.

Toiminnasta ei aiheudu sellaista ympäristönsuojelulaisissa kiellettyä seurausta, joka vähentäisi alueen soveltuvuutta virkistyskäyttöön tai merkittävää haittaa luonnonsuojelualueelle. Sorilan alueella on harjoitettu kallion louhintaa ja murskausta pitkään, joten toiminnasta ei voida ilman toiminnan vaikutusten olennaista muutosta katsoa aiheutuvan kohtuuttomaksi katsottavaa, toiminnan merkittävää ajallista rajoittamista edellyttävää haittaa. Olennaista muutosta

toiminnan päästöihin tai haittoihin ei asiassa esiinny. Näin ollen toiminnasta aiheutuvaa rasittavuustasoa ei voida pitää kohtuuttomana.

Naapuruussuhdeoikeudessa lähtökohtana on, että ympäristöluvanvaraisesta toiminnasta aiheutuvia tavanomaisia haittoja tulee sietää. Ympäristö- ja kiinteistöoikeudessa noudatetaan aikaprioriteettia, jonka mukaan olemassa oleva käyttö nauttii tiettyä suojaa suhteessa alueen uusiin käyttömuotoihin. Rasiudesta ei voida lähtökohtaisesti pitää kohtuuttomana, jos sen aiheuttaminen on aloitettu ennen kuin myöhemmin rasiitetulle alueelle tulee uusia haitankohteita. Lainvoimainen lupapäätös tuottaa luottamuksensuojaa sille, että luvan mukainen toiminta on mahdollista. Vaikka kaavoituksen tarkoituksena on mahdollistaa alueiden käyttäminen myös uusiin käyttötarkoituksiin, kaavoituksessa ei voida ohittaa lainvoimaisia lupapäätöksiä.

Meluselvitysten mukaan alueen toimijoiden toiminnan aiheuttamasta melusta ei aiheudu kohtuutonta häiritsevää tai kiusallista melua retkeily- ja luonnonsuojelualueen kävijöille. Maksimiäänitasojen ohjearvoista ei ole olemassa Suomessa lainsäädäntöä, jota sovellettaisiin yleisesti ympäristöluvanvaraiseen toimintaan. Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaan ohjearvot hetkelliselle maksimiäänitasolle ovat asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB(A) ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla sekä virkistys- ja luonnonsuojelualueilla 60 dB(A). Retkeilyreitille aiheutuu NCC Industry Oy:n porauksesta 60 dB:n maksimiäänitason ylitys 4,7 %:lla reitistä ja 55 dB:n maksimiäänitason ylitys 11,6 %:lla reitistä. NCC Industry Oy:n porauksesta aiheutuva maksimiäänitaso on Korttesjärven pohjoispuolisen vuokra-asunnon piha-alueella noin 60–61 dB ja siitä pohjoiseen sijaitsevan Kirkkokiven laavun piha-alueella yli 55 dB, mutta alle 60 dB. Retkeilyreitien levähdysalueilla ei tapahdu maksimiäänitason ylityksiä NCC Industry Oy:n erilaisten kolahdusten aiheuttamista maksimiäänitasoista. Toiminnasta aiheutuva rasitus ei edellä esitetyn perusteella ole kohtuutonta, vaikka toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset.

Lainvoimaiseen lupaan perustuvan toiminnan rajoittamiseen ei ole ympäristönsuojelullista perustetta. Toimintaan liittyvä huomattavin ympäristövaikutus on melu, jota koskien on annettu lupamääräyksiä, joiden perusteella melua mitataan ja sen leviämistä ehkäistään. Melutasoille on asetettu raja-arvot, joita noudattamalla toiminta täyttää lainsäädännön asettamat vaatimukset. Meluselvityksen mukaan ympäristönsuojelulain mukaista ympäristön pilaantumista ei ole todettu, ja tehtyjen melumittausten perusteella ja ympäristömeluselvityksessä esitettyjen meluntorjuntatoimien myötä voidaan arvioida, että toiminnasta ei jatkossakaan aiheudu kiellettyä kohtuutonta haittaa. Avattujen ottamisalueiden hyödyntäminen on kestävän ja taloudellisen kiviaineshuollon peruslähtökohta.

Yhtäjaksoinen ja suhteellisen lyhytkestoinen murskausjakso kerran vuodessa ei ole alueella mahdollinen. Tuotantomääriä ja -laatuja on mahdotonta ennakoita riittävän tarkasti lähes vuotta etukäteen, eikä alueen varastotilan kapasiteetti riitä siihen, että lähes vuoden tuotanto tehdään alueella kerralla.

Ottamisalueelta saatava kiviaines soveltuu myös laadukkaimpien päällystekiviainesten tuottamiseen. Tästä syystä alueen kiviaineksen käyttökohteet ovat pääosin sellaisia, joissa tilaajan vaatimukset määrittävät tuotannon, eikä senkään vuoksi tuotteiden varastoon valmistaminen ole mahdollista.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan lupa-aikaa on jäljellä kymmenisen vuotta. Tähän pohjautuvat myös lupapäätöksessä esitetyt virheelliset laskelmat siitä, millaisen aikataulun puitteissa kiviaines voidaan hyödyntää. Lupa-aikaa on todellisuudessa jäljellä noin yhdeksän vuotta. Luvan määräaikaisuutta on perusteltu sillä, että kiviaines olisi mahdollista ottaa nopeammassa aikataulussa siksi, että alueen läheisyydessä sijaitsevilla muilta kiviainesalueilta on otettu viime vuosina enemmän kiveä kuin NCC Industry Oy:n toiminta-alueelta. Lupaharkinnan ei tulisi perustua toisten toiminnanharjoittajien toiminnan vertailuun. Jokainen alue on sijainniltaan, markkina-alueeltaan, kivilaadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan omanlaisensa, eikä alueiden vertailu siten ole mahdollista. Esitetyissä laskelmissa ei ole huomioitu sitä, että alueen maisemointi tulee suorittaa viivyttämättä maa-ainesten ottamisen loputtua. On todennäköistä, että lupa-ajan viimeisenä vuonna alueella ei voida enää tehdä täysipainoisesti tuotantoa, vaan iso osa alueesta on jo maisemointitoimenpiteiden kohteena.

Kaikkien Sorilan alueen toimijoiden toiminta-aikoja ei ole tarpeen yhtenäistää, vaan toiminta-aikojen tarkastelu tulee tehdä tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Tehtyjen meluselvitysten perusteella toiminnan rajoittamiselle selvityksessä esitettyä enempää ei ole perusteita. Mikäli alueen virkistyskäyttö laajenee nykyistä laajemmalle, tulee asiaa tarkastella tulevaisuudessa tarvittaessa erikseen. Myös retkeilyreittien suunnitelmissa tulee huomioida alueen nykytila ja -käyttö.

Vaimennetun poravaunun käyttämiselle ole perusteita. Melumallinnus on laadittu niin, että alueella ei käytetä vaimennettua poravaunua. Vaimennettuja poravaunuja on Suomessa käytössä verrattain vähän. Niiden hankkiminen kohteeseen, johon niitä ei melumallinnuksen ja mittausten perusteella ole tarvetta hankkia, on toiminnanharjoittajan kannalta kohtuutonta. Valituksenalaisessa päätöksessä on vaatimus melutasojen säännöllisestä mittaamisesta. Mikäli toiminnasta aiheutuva melutaso ei mittausten perusteella täytä ympäristöluvassa vaatimuksia, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin melutason alentamiseksi. Toimenpiteitä ja tekniikoita ei tulisi määrätä ympäristöluvassa, vaan toiminnanharjoittajalle tulee jättää mahdollisuus etsiä kuhunkin kohteeseen paras käyttökelpoinen tekniikka melutasojen alentamiseksi, jos siihen on mittaustulosten perusteella tarpeen ryhtyä. Vaatimusta vaimennetun poravaunun käyttämisestä ei tässä tapauksessa voida perustaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseen siksi, että tekniikan käytön kustannukset nousevat kohtuuttomiksi saavutettavaan ympäristöhyötyyn nähden.

Ympäristö- ja maa-aineslupa-asioiden yhdistämistä koskeva päätös on lainvastainen. Maa-aineslupa-asiassa on kyse asian palauttamisen vuoksi annettavasta uudesta päätöksestä. Asia ei vertaudu uutena asiana vireille

tulevaan hakemusasiaan, eikä siihen voida soveltaa jälkikäteisesti menettelyjen yhteensovittamista koskevia säännöksiä. Asian käsitteleminen lupaviranomaisen esittämällä tavalla yhteislupa-asiana tarkoittaisi, että asian käsittely laajenisi olennaisesti alkuperäisestä ja lupaharkintaan tulisivat sovellettaviksi yhteislupa-asiasta annettu sääntely huomioiden sitä koskevat säännökset. Maa-ainesasian osalta lupaharkinta on jo tehty alkuperäisen päätöksen yhteydessä eikä tätä harkintaa voida enää avata uuteen käsittelyyn muutoin kuin hallinto-oikeuden palauttamilta osin, hallinto-oikeuden päätöksen perustelut huomioon ottaen.

Valituksenalaisessa asiassa ei ole kyse uudesta hankkeesta ja sen lupamenettelystä, vaan voimassa olevan ympäristöluvan muuttamisesta ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella ja maa-aineslain mukaisen ottamisluvan osittaisesta palautumisesta lupaviranomaisen käsiteltäväksi hallinto-oikeuden päätöksellä. Hallinto-oikeuden ratkaisu tarkoittaa, että lupaviranomaisen tulee käsitellä asia ainoastaan siltä osin kuin kyse on maa-ainesluvan myöntämisestä VR-alueelle.

Ympäristönsuojelulain esitöissä on mainittu mahdollisuus yhteismenettelyn soveltamiseen myös sellaisissa tapauksissa, joissa on kyse toistaiseksi voimassa olevasta ympäristöluvasta ja maa-aineslain mukaisen määräaikaisen luvan uudelleen hakemisesta määräajan päättymisen johdosta. Lain esitöissä on kuitenkin tältä osin viitattu nimenomaisesti luvan hakijan mahdollisuuteen vedota ympäristönsuojelulain 89 §:ään ympäristönsuojelulain mukaisen luvan muuttamiseksi. Kyse on tällöin siitä, että määräajaksi myönnetyn maa-aineslain mukaisen ottamisluvan tulemisen uudelleen käsiteltäväksi voidaan katsoa olevan sellainen ympäristönsuojelulain 89 §:n tarkoitettu olosuhteiden muutos, että myös ympäristölupa voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi. Edellä sanotusta ei kuitenkaan seuraa, että muun kuin luvanhaltijan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen hakemus ympäristöluvan muuttamiseksi johtaisi myös voimassa olevan maa-aineslain mukaisen ottamisluvan uudelleen käsittelyyn ja mahdolliseen muuttamiseen.

Ympäristönsuojelulain esitöissä on todettu, että yhteiseen lupaan sovelletaan maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain säännöksiä erikseen silloin, kun on kysymys luvan muuttamisesta, toiminnan lopettamisesta ja valvontaviranomaisen tehtävistä. Tämän perusteella ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista ympäristöluvan muuttamista tulee pitää maa-aineslain mukaisesti myönnettävästä luvasta erillisenä asiana, eikä asioita voida käsitellä yhteislupa-asiana.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 12.6.2020 antamassa päätöksessä 20/0600/2 on todettu maa-aineslain 4 a §:n mukaisen yhteiskäsittelyn osalta, että ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentissa tarkoitettun tahon aloitteesta ennen maa-aineslupa-asian ratkaisemista vireille tulleessa ympäristöluvan muuttamista koskevassa asiassa ei ole kyse maa-aineslain 4 a §:ssä tarkoitettusta ympäristölupahakemuksesta. Näin ollen maa-aineslupa on voitu myöntää käsittelemättä ja ratkaisematta asiaa yhdessä kysymyksessä olevan toiminnan ympäristölupaa koskevan, ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen asian kanssa.

Koska maa-aineslain 4 a §:ssä ja ympäristönsuojelulain 47 a §:ssä puhutaan nimenomaan ympäristölupahakemuksesta ja lain esitöissä on painotettu yhteiskäsittelyä uusien hankkeiden yhteydessä ja puhuttu nimenomaisesti luvan hakijan aloitteesta vireille tulevasta asiasta, ei voida katsoa, että muun tahon tekemä, ympäristölupaa koskeva muutoshakemus olisi yhteiskäsittelyyn velvoittava, edellä viitatuissa lainkohdissa tarkoitettu ympäristölupahakemus. Lupaviranomainen on sidottu hallinto-oikeuden tulkintaan asiasta ja valituksenalainen päätös on tältä osin lainvastainen. Lupaviranomainen ei ole voinut, hallinto-oikeuden päätöksen sisältö huomioon ottaen, käsitellä palautettua asiaa yhteislupa-asiana.

Lupaviranomainen on virheellisesti katsonut, ettei hallinto-oikeuden ratkaistavana ole ollut kysymystä siitä, olisiko maa-aineslupahakemus ja ympäristöluvan muuttamista koskeva asia voitu ratkaista yhteislupana. Hallinto-oikeus on nimenomaisesti ottanut kantaa yhteiskäsittelyn soveltamiseen asiassa. Asioiden käsittely yhteislupa-asiana ei siten maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n sanamuoto huomioon ottaen ole mahdollista. Lupaviranomaisen tulee näin ollen antaa maa-aineslain mukaisessa asiassa erillinen päätös, jossa asia ratkaistaan vain palautetuilta osin.

Yhteiskäsittelyä koskevan sääntelyn tarkoituksena on esitöistä ilmenevällä tavalla ollut sujuvoittaa menettelyä ja poistaa päällekkäistä käsittelyä. Nyt kyseessä olevassa asiassa maa-aineslain mukaista ottamislupaa koskeva asia on jo ollut käsiteltynä ja pääosin myös lainvoimaisesti ratkaistuna ennen yhteiskäsittelyn aloittamista. Tarvetta menettelyn sujuvoittamiselle tai päällekkäisen käsittelyn ehkäisemiselle ei siten ole ollut. Päinvastoin lupien käsittely yhteislupa-asiana on monimutkaistanut prosessia luvanhaltijan kannalta ja aiheuttanut huomattavia haasteita toiminnan harjoittamiselle ja suunnittelulle.

Yhteiskäsittelystä voidaan myös poiketa erityisestä syystä. Ympäristönsuojelulain esitöissä on erityisenä syynä pidetty sitä, ettei maa-aineslain mukaisella luvalla ja ympäristönsuojelulain mukaisella luvalla ole ajallista tai toiminnallista yhteyttä, vaikka ne koskisivat samalla toiminta-alueella toteutettavaa hanketta.

Nyt kyseessä olevassa asiassa lupien välillä ei voida katsoa olevan ajallista tai toiminnallista yhteyttä. Toiminnalle myönnetty ympäristölupa kattaa kierrätystoiminnot, joita on tarkoitus harjoittaa myös maa-ainesten ottamistoiminnan loputtua. Kierrätystoiminta liittyy osin myös ottoalueen maisemointiin, kun kierrätysmateriaaleja hyödynnetään maisemoinnissa, mutta tätä ei ole huomioitu valituksenalaisessa päätöksessä lainkaan, mikä näkyy muun muassa lupien voimassaoloaikojen laskentatavassa.

Maa-aineslupa on tullut lainvoimaiseksi siltä osin kuin sitä ei ole palautettu uudelleen käsiteltäväksi. NCC Industry Oy:llä on mahdollisuus lainvoimaisen maa-ainesluvan sekä ympäristöluvan nojalla harjoittaa kiviaineksen ottamistoimintaa ja murskausta alueella. Lupaviranomaisen tilanteesta tekemä johtopäätös, ettei perustetta maa-aineslain mukaisen luvan ja ympäristöluvan

erillisille käsittelyille tällä perusteella enää ole, on epäselvä ja lakiin perustumaton. Päinvastoin tilanne kuvastaa lupien ajallista ja toiminnallista erillisyyttä.

Lisäksi oikeuskirjallisuudessa on ympäristöluvan ja vesilain mukaisen luvan yhteiskäsittelyn osalta todettu, että erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi tilannetta, jossa ympäristölupahakemus perustuu toiminnan olennaiseen muutokseen, mutta muutos ei lainkaan vaikuta vesilain mukaiseen luvan sisältöön. Edellä viitatuissa lain esitöissä on todettu ympäristönsuojelulain 47 a §:n olevan sisällöltään pitkälti yhdenmukainen suhteessa vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisten lupien yhteiskäsittelyä koskevaan ympäristönsuojelulain 47 §:ään ja vastaavasti vesilain 11 luvun 12 §:ään. Oikeuskirjallisuudessa esitettyä näkökantaa voidaan pitkälti soveltaa myös nyt kyseessä olevassa tilanteessa. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole muutettu voimassa olevan maa-aineslupan sisältöä muutoin kuin siltä osin kuin asia on palautunut hallinto-oikeudelta lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Kyse on siten maa-aineslain mukaisen ottamisluvan osalta ainoastaan alueen rajauksesta. Lupa on tehty vain teknisiä muutoksia, koska lupamääräysten lukumäärä ja keskinäinen järjestys on muuttunut aiemman ympäristöluvan ja maa-aineslupan lupamääräysten yhdistämisen seurauksena. Tälläkin perusteella asioiden erillään käsittelemiselle on ollut olemassa erityinen syy.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä seuraa välittömästi ja automaattisesti, ettei asiassa voi lainkaan tulla sovellettavaksi yhteiskäsittely. Hallinto-oikeuden päätöksestä ei valitettu, ja kyseinen päätös on lainvoimainen.

Ympäristölupa myönnetään pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa olevana. Nyt kyseessä olevassa asiassa ympäristöluvan määräaikaisuus perustuu nimenomaan asioiden käsittelyyn yhteislupa-asiana. Muita perusteita ympäristöluvan määräaikaisuudelle ei ole, eikä niitä ole esitetty päätöksessä. Koska asioiden käsittely yhteislupa-asiana ei edellä esitetyn perusteella ole nyt kyseessä olevassa asiassa ollut mahdollista, perustetta ympäristöluvan määräaikaisuudelle sillä perusteella ei ole.

Määräaikainen lupa voidaan antaa vain laissa erikseen säädetyissä tilanteissa ja syyn on oltava luonteeltaan painava. Siinäkin tapauksessa, että ympäristölupa-asia olisi käsitelty maa-ainesluvasta erillisenä, asiassa ei ole esitetty ympäristönsuojelulain 87 §:n mukaista syytä luvan määräaikaisuudelle. Se, että Kuismalan ottamisaluetta ei ole merkitty maakuntakaavassa kiviaineshuollon kannalta tärkeän alueen osoittavalla kaavamerkinnällä EOk ja että pitkäkestoinen kiviainesten ottamis- ja murskaustoiminta eivät sovellu ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan alueelle, ei ole lainmukainen peruste muuttaa olemassa olevaa lupaa määräaikaiseksi. Louhosalue sijoittuu maakuntakaavassa merkitylle maa- ja metsätalousalueelle sekä pieneltä osin VR-alueelle. Louhostoiminnan sijoittuminen maa- ja metsätalousalueelle on nykykäytännön, lainsäädännön ja yleisen linjan mukaista. Avatun kiviaineseiintymän hyödyntäminen on kestävän kiviaineshuollon mukaista, ja kannustus saattaa ottamistoiminta pian loppuun alueella on vastoin maa-aineslain 1 §:n yleistavoitetta, jonka mukaan

ainesten ottaminen tulee toteuttaa ympäristön kestävästä kehitystä tukevalla tavalla.

Toiminnan ominaisuudet ovat tavanomaiset. Louhinta- ja murskaustoiminnan haitalliset vaikutukset on arvioitu ja pystytään arvioimaan luotettavasti mallinnuksin ja asiantuntija-arvioin, eivätkä käytetty tekniikka taikka menetelmät ole uusia.

Valituksenalaisen päätöksen perusteluiden mukaan luvan määräaikaistamisella annetaan toiminnanharjoittajalle selkeä signaali, ettei luvan mukainen toiminta ole enää alueella mahdollista nyt myönnettävän luvan toiminta-ajan päätyttyä. Kyseinen kirjaus on lainvastainen. Lupaharkinta alueen jatkosta tulee tehdä vasta mahdollisen uuden lupahakemuksen yhteydessä silloin tehtävien selvitysten ja senhetkisen tilanteen perusteella. Tässä vaiheessa kannanotto siihen, ettei toiminnan jatkamiselle missään muodossa ole tulevaisuudessa perusteita, on ympäristönsuojelulain pääsäännön ja hyvän hallintotavan vastaista.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Tampereen kaupungissa.

Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Tampereen kaupungille, Tampereen kaupungin maankäytön suunnittelulle, Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle ja Pirkanmaan liitolle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta. Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaostolta on pyydetty lausunto valituksen johdosta.

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston lausunnon mukaan Hämeenlinnan hallinto-oikeus on tehnyt ratkaisunsa maa-ainesluvasta tehdystä valituksesta ja maa-aineslakia aineellisena lainsäädäntönä soveltaen. Valituksenalaisessa päätöksessä on kyse ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisesta yhteisluvasta, jossa tulevat sovellettaviksi sekä ympäristönsuojelu- että maa-aineslainsäädäntö. Ympäristönsuojelulaissa on maa-aineslakia tiukempi määräys sekä maakuntakaavan että virkistyskäytölle aiheutuvan haitan merkityksestä lupaharkinnassa.

Korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä on todettu, ettei alueen osoittaminen muuhun käyttötarkoitukseen ole sellaisenaan este maa-ainesten ottamiselle. Este muodostuu, mikäli ottotoiminta vaikeuttaisi alueen käyttämistä kaavassa osoitettuun pääkäyttötarkoitukseen (KHO 2013:104, KHO 18.2.2009 t. 3614).

Maakuntakaavassa NCC Industry Oy:n Kuismalan tilalle on osoitettu VR-alue. Maa-ainesten otto VR-alueelta vaikeuttaisi alueen käyttämistä sille kaavassa

osoitettuun virkistystarkoitukseen, etenkin, kun huomioidaan ottoalueen muoto ja syvyys verrattuna ympäröivään luontoon. Maakuntakaava on tuore ja sitä laadittaessa on selvitetty ja osoitettu kiviainesalueet. Maakuntakaavaa on siksi käytettävä lupaharkinnassa.

Muuttuneen kaavoituksen lisäksi alueen läheisyydessä olevan virkistysalueen virkistyskäyttö on lisääntynyt. Etenkin porauksessa mutta myös rikotus-, murskaus- ja lastaustoiminnassa aiheutuva melu leviää tehdyn melumallinnuksen mukaan laajalle alueelle. Hetkelliset maksimimelutasot ylittävät Kortejärven puoleisessa päässä Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualuetta laajalti 60, 55 ja 50 dB(A) reiteillä ja taukopaikoilla. Luonnon virkistyskäyttöön kuuluu olennaisena osana häiriöttömyys sekä kokemus luonnontilaisuudesta tai luonnontilaisen kaltaisesta ympäristöstä. Kallioulouhimon melu aiheuttaa häiriötä ja heikentää virkistäytymiskokemusta.

Kesäaikaisen tuotantokiellon jatkaminen perustuu edellä esitetyn lisäksi Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueella kävijämääräseurantaan. Tilastojen mukaan alueella retkeillään ympäri vuoden. Kävijämäärät ovat kuitenkin vähäisempiä talvikuukausina, marraskuusta helmikuuhun.

Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen kävijämääräseuranta on alkanut joulukuussa vuonna 2018. Vuoden 2019 elokuussa kävijöitä on ollut yli 4 000, syyskuussa yli 4 200 ja lokakuussa yli 3 800. Marras- ja joulukuussa on ollut reilut 1 300 kävijää kuukaudessa. Elokuussa kävijämäärä on ollut vuonna 2020 yli 5 500 ja vuonna 2021 yli 5 000. Syyskuussa vuonna 2020 kävijöitä on ollut yli 6 500 ja vuonna 2021 yli 7 200. Lokakuussa kävijämäärä on ollut vuonna 2020 yli 6 800 ja vuonna 2021 yli 4 600. Vuonna 2021 kuukausittainen kävijämäärä on ollut alle 2 000 henkilön ainoastaan joulukuussa. Kävijämääräseuranta osoittaa, että sekä syys- että lokakuut ovat erittäin vilkkaita retkeilykuukausia Kintulammissa.

Valituksessa on viitattu Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämään yhteislupaam Destia Oy:lle maakuntakaavan MK-alueelle. Destia Oy:n toiminta-alue ei sijoitu miltään osin VR-alueelle. Valituksessa on todettu myös, että Kintulammin luonnonsuojelualueen rauhoittamisesta vuonna 2018 tehdyn päätöksen aikaan NCC Industry Oy:llä olisi ollut lainvoimaiset maa-aines- ja ympäristöluvat alueelle. Väite ei pidä paikkaansa maa-aineslupan osalta, sillä toiminnanharjoittajan aiempi maa-aineslupa umpeutui vuoden 2017 lopussa.

Melumallinnuksen mukaan porauksessa syntyvä melu leviää laajalle alueelle sekä retkeilyalueelle että asuin- ja loma-asutuksen suuntaan. Retkeilyalueen Kortejärven puoleinen aloituspiste P-alueineen sekä varaustupana käytetty Kortejärven maja ovat alueella, jolla porauksen aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso (LAF, maksimi) ylittää 60 dB(A). Retkeilyalueen keskuslaavu Kirkkokivi, joka on alueen ainoa esteetön laavu, on alueella, jolla porauksen aiheuttama hetkellinen maksimiäänitaso (LAF, maksimi) ylittää 55 dB(A). Myös Kaukalaisen kallion tulipaikalla melu on mallinnuksen mukaan yli 50 dB(A).

Vaimennetun poravaunun käytöllä ei pystytä täysin ehkäisemään porauksesta aiheutuvaa melua, mutta sillä pystytään tehokkaimmin vähentämään meluavimmasta työvaiheesta aiheutuvaa pilaantumista. Vaimennettuja poravaunuja on Suomessa kiviainestoimialalla käytössä, mikä osoittaa, että poraus vaimennetulla poravaunulla on Suomessa mahdollista kohtuullisin kustannuksin. NCC Industry Oy on valtakunnallisesti toimiva kiviainestoimija.

Kävijämääräseurannan mukaan tammi-maalis- ja marras-huhtikuussa Kintulammilla virkistäytyy kuukausittain reilusta 1 300 kävijästä yli 4 600 kävijää. Koska Kintulammen retkeily- ja luonnonsuojelualueella virkistäydytään myös tuotantojakson aikaisina kuukausina huomattavan paljon, myös talviaikaiselle toiminnalle asetetut vaatimukset, kuten vaatimus vaimennetun poravaunun käyttämisestä, ovat perusteltuja.

Ympäristönsuojeluviranomaisessa ovat olleet samaan aikaan vireillä sekä NCC Industry Oy:n ympäristöluvan muuttamista koskeva asia että palautettu maa-aineslupahakemus. Molemmat vireillä olevat asiat koskevat samalla ottoalueella otettavaa samaa kiviainesta ja samanaikaista toimintaa. Erityistä syytä hakemusten erilliselle käsittelylle ei ole ollut, joten vireillä olevat asiat on käsitelty yhteislupakäsittelyssä. Tosiasiallisesti maa-aineslupan lupamääräyksiä ei ole voimassa olevasta maa-ainesluvasta yhteislupakäsittelyssä muutettu.

Yhteislupa on aina määräaikainen ja sen kesto määräytyy maa-aineslain 10 §:n mukaan. Näin ollen vaatimus luvan muuttamisesta toistaiseksi voimassa olevaksi on lainvastainen. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemys toiminnan mahdollisesta jatkosta viestii siitä, mikä on sekä alueen kaavoittajan, yleistä etua valvovan viranomaisen ELY-keskuksen, että Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen näkemys kiviainestoiminnan soveltuvuudesta alueelle. Mahdollisesti vireille tuleva lupa-asia ratkaistaan luonnollisesti päätöksentekohetkellä senhetkisen lainsäädännön ja vallitsevien olosuhteiden mukaisesti. Perustelulla on haluttu korostaa sitä, että luvan mukaisen kiviaines määrän otto alueelta tulisi tehdä nyt myönnetyn luvan ottoaikana.

Louhinta- ja murskaustoimintaa ja kierrätyskiviainestoimintaa koskeva, 24.4.2015 annettu ympäristölupapäätös, jota valituksenalaisella päätöksellä on muutettu, on kierrätyskiviainestoiminnan osalta myönnetty määräaikaisena. Määräaikaisuutta on perusteltu päätöksen yleisissä perusteluissa seuraavasti: ”Alueen vieressä on luonnonsuojelu- ja virkistysalueet, virkistysaluetta ollaan muuttamassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelle ei haluta pysyvää melua aiheuttavaa toimintaa, minkä vuoksi kierrätysainestoiminnalle myönnetyn ympäristöluvan kesto on rajoitettu alueella harjoitettavan louhintatoiminnan keston.” Maa-aineslupapäätöksissä edellytetään yleisesti tekemään maisemointi luvan voimassa ollessa ja näin on edellytetty myös Kuismalan ottoalueen maa-ainesluvassa ja valituksenalaisessa yhteislupapäätöksessä. Kierrätyskiviainestoiminnan jatkaminen aluetta maisemoimalla ei ole siitäkään syystä mahdollista yhteislupapäätöksen voimassaolon päättymisen jälkeen.

Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön suunnittelu on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta asiassa.

Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen on antanut vastineen.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut vastineen.

Pirkanmaan liitto on antanut vastineen.

antaman vastineen mukaan melun aiheuttaminen on kiellettävä aamulla aikaisin, iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä. Pölyhaittaa on valvottava. Kuljetus on kiellettävä työmatkaliikenteen aikana klo 6–9 ja klo 15–18 sekä viikonloppuisin.

NCC Industry Oy on vastaselityksessään esittänyt, että maakuntakaavassa esitetty ulkoilureitti ei sijoitu toimijoiden ottamisalueille, eivätkä toiminnot estä jo olemassa olevien reittien käyttämistä. Harjoitettaessa toimintaa hakemuksen mukaisesti rajoitetaan toiminnasta aiheutuvaa melua siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta rasitusta.

Lausunnossa viitatuissa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissä on ollut kyse nimenomaan tilanteista, joissa yleiskaavassa on aluetta koskevia yksityiskohtaisia määräyksiä. Nyt kyseessä olevassa asiassa alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa, vaan ainoastaan yleispiirteinen maakuntakaava, jonka tarkoituksen toteutumista nyt kyseessä oleva hanke ei estä tai vaikeuta.

Alueella sijaitsevat toiminnot eivät ole estäneet Kintulammin retkeily- ja virkistysalueen rauhoittamista luonnonsuojelulain nojalla luonnonsuojelualueeksi vuonna 2018. Lausunnossa on nostettu esiin, että toiminnanharjoittajan aiempi maa-aineslupa umpeutui vuoden 2017 lopussa. Tästä huolimatta ei voida väittää, etteikö rauhoituspäätöstä ja maakuntakaavaa valmisteltaessa ole oltu tietoisia alueella sijaitsevasta ottotoiminnasta. *NCC Industry Oy*:n maa-aineslupa on ollut tuolloin vireillä ja viranomaisen käsiteltävänä, sillä uusi hakemusluonnos on toimitettu lupaviranomaiselle joulukuussa vuonna 2017 sovitusti kommentoitavaksi tammikuussa vuonna 2018 ja valmis lupahakemus on toimitettu lupaviranomaiselle huhtikuussa vuonna 2018. Hakemuksesta on pyydetty lausuntoja toukokuussa vuonna 2018 ja hakemus on ollut tällöin muutoinkin nähtävillä.

Meluselvityksessä on mallintaen esitetty myös pelkän porauksen osalta hetkellinen maksimiäänitaso. Porauksen hetkellisiä enimmäistasoja syntyy vain tilanteessa, jossa reiän poraus valmistuu ja porakanki poistetaan reiästä. Siten kovempi ääni toistuu käytännössä porausvyydestä riippuen, noin 5–30 minuutin välein ja kestää kerrallaan noin muutaman sekunnin. Meluselvityksen perusteella *Peab Industri Oy*:n toiminnasta tai *Peab Industri Oy*:n ja *NCC Industry Oy*:n yhtäaikaisesta toiminnasta aiheutuvat melun keskiäänitasot eivät ylitä kyseessä oleville toiminnoille säädettyjä raja-arvoja.

NCC Industry Oy:llä on valtakunnallisesti toimivana kiviainestoimijana paras näkemys kiviainestoimialalla parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta. Arvion mukaan vaimennettujen poravaunujen määrä on noin 2–3 % kaikista tarkoitukseen soveltuvista poravaunuista Suomessa. Vaimennettuja poravaunuja käytetään kohteissa, joissa ne ovat välttämättömiä meluvaimennuksen kannalta. Meluselvityksen mukaan vaimennettu poravaunu ei ole välttämätön valituksenalaisen päätöksen mukaisessa kohteessa. Toimenpiteitä ja tekniikoita ei tulisi määrätä ympäristöluvassa, vaan toiminnanharjoittajalle tulee jättää mahdollisuus etsiä kuhunkin kohteeseen paras käyttökelpoinen tekniikka melutasojen alentamiseksi, jos siihen on mittaustulosten perusteella tarpeen ryhtyä. Myöskään luvan hakijan ominaisuudet, kuten toiminnanharjoittajan vakavaraisuus, koko tai toiminta-alueen laajuus eivät voi olla perusteena tiukemmille lupamääräyksille, vaan lupamääräysten tulee perustua toiminnan ympäristövaikutuksiin.

Siitä, että lupaviranomaisessa on samaan aikaan ollut vireillä ympäristöluvan muuttamista koskeva asia ja palautettu maa-aineslupahakemus, ei suoraan seuraa, että asiat on voitu käsitellä ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä. Nyt kyseessä olevaan asiaan ei voida soveltaa mainittujen säännösten mukaista yhteiskäsittelyä.

Vuoden 2015 ympäristölupa on kierrätyskiviainestoiminnan osalta myönnetty määräaikaisena. Kierrätystoiminnan käsittelyssä valituksessa on ollut kysymys sen osoittamisesta, että lupien voimassaoloaikojen laskentatapa on ristiriidassa toiminnan tarkoituksenmukaisen järjestämistavan kanssa ja että nyt kyseessä olevassa asiassa lupien välillä ei voida katsoa olevan ajallista tai toiminnallista yhteyttä. Ympäristö- ja rakennusjaoston lausunnossa viitatussa Destia Oy:n luvassa on ollut kyse nimenomaan ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaisesti käsitellystä yhteislupa-asiasta, jolloin luvan määräaikaisuus seuraa suoraan laista. Tässä asiassa yhteiskäsittelyä ei olisi edellä todetusti tullut soveltaa, jolloin myöskään perustetta ympäristöluvan määräaikaisuudelle ei ole.

███ ei ole esittänyt vastineessaan selvitystä siitä, miksi hänen on katsottava olevan asiassa ympäristönsuojelulain 196 §:n 2 momentissa tarkoitettu asianosainen, jota asia erityisesti koskee. Karttatarkastelun perusteella ottoalueen ja ███ vastineessaan ilmoittaman osoitteen välinen etäisyys on hieman yli 1 km. ███ ole asiassa pykälän tarkoittama asianosainen ja vastine tulee siten jättää huomiotta.

Asiassa ei ole kyse toiminnan sijoittamisesta, koska kyse on olemassa olevista toiminnoista, joiden sijoittuminen on jo ratkaistu aiemmissa lupaprosesseissa. Kyse ei myöskään ole toiminnasta, joka muuttaisi alueen nykyistä käyttötarkoitusta, vaan toiminnasta, joka on ollut käynnissä alueella usean vuoden ajan. Toiminnan sijainti ei muutoinkaan ole ympäristönsuojelulain 11 §:n tavoitteiden eikä ympäristönsuojelulain 12 §:n vastainen, eikä vaikeuta voimassa olevan maakuntakaavan toteuttamista.

NCC Industry Oy:n toiminta on nostettu yleiskaavakartalle kohdemerkinnällä ”ympäristöluvan mukainen kohde, maa-ainesten ottoalue”. Kaavamääräyksen

mukaan toiminta alueella perustuu voimassa olevaan ympäristölupaan. Toiminnan loputtua alueen jälkikäyttö tulee sovittaa ympäröivien alueiden maankäyttöön soveltuvaksi. Kaavamerkinnän mukaan alueen maankäyttöä suunniteltaessa on huomioitava toiminnasta mahdollisesti aiheutuneet ympäristöluvan mukaiset ympäristöhäiriöt, mikä tarkoittaa, että yleiskaavan mukaan ympäröivien alueiden suunnittelussa olemassa oleva toiminta ja sen vaikutukset on otettava huomioon. Tämä ei tarkoita, että yleiskaavan mukainen ottamistoiminta olisi kiellettyä virkistyskäytölle mahdollisesti aiheutuvan haitan takia, vaan, että virkistysaluetta on suunniteltava olemassa oleva ja kaavaan merkitty ottamistoiminta ja sen vaikutukset huomioon ottaen. Yleiskaava ei myöskään saa olla kohtuuton kiinteistön omistajalle tai haltijalle, eikä kaavalla saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Maakuntakaavan vaikutusten osalta on kohtuutonta, että lainvoimainen ympäristölupa kumoutuisi myöhemmin voimaan tulleen maakuntakaavan myötä, kun huomioidaan maakuntakaavoituksen strateginen luonne ja yleispiirteisyys.

Merkintä

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan päätöksillä ratkaissut samanaikaisesti valitukset Rudus Oy:n ja Peab Industri Oy:n ympäristölupia koskevista Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston 20.8.2021 antamista päätöksistä 17.8.2021 § 103 ja 17.8.2021 § 102. Asioiden diaarinumerot hallinto-oikeudessa ovat 21146/2021 ja 21161/2021.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää tutkimatta [REDACTED] vastineessa esitetyt vaatimukset.
2. Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten muuttaa ympäristö- ja rakennusjaoston päätöksen lupamääräystä 2, joka kuuluu kokonaisuudessaan muutettuna seuraavasti (*muutokset kursivilla*):
 2. Poraamista, räjäytystöitä, rikitusta, murskaamista sekä kuormausta tai kuljetusta ei saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipäivinä vaan ainoastaan arkipäivisin maanantaista perjantaihin. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

	<i>1.–30.9.</i>	<i>1.10.–15.4.</i>	<i>16.4.–31.8.</i>
poraaminen	<i>ma-pe klo 7–16</i>	ma-pe klo 7–16	kielletty
räjäytys	<i>kielletty</i>	ma-pe klo 8–18	kielletty
rikotus	<i>kielletty</i>	ma-pe klo 8–18	kielletty
murskaus	<i>ma-pe klo 7–18</i>	ma-to klo 7–22, pe klo 7–18	kielletty
lastaus ja kuljetus	<i>ma-pe klo 6–22</i>	ma-pe klo 6–22	ma-to klo 6–22 pe klo 6–18

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 190 §:n 1 momentin mukaan tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ympäristönsuojelulain 85 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on annettava lupapäätös tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään.

Saman pykälän 3 momentin mukaan kuulutuksessa on mainittava ajankohta, jona se on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla ja todettava, että tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kyseisestä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen julkaisemisajankohta on ollut 20.8.2021 ja kun siihen on laskettu tiedoksiantopäivä, valitusaika on päättynyt 27.9.2021.

██████████ hallinto-oikeuteen 18.1.2022 toimittamassa vastineessa esitetyt vaatimukset on tehty valituksen tekemiselle säädetyn määräajan jälkeen ja siis myöhässä. Näin ollen hallinto-oikeus jättää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla tutkimatta mainitussa vastineessa esitetyt vaatimukset.

2. Pääasia

Sovellettavat säännökset

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n 1 momentin mukaan, jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä.

Eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Samanaikaisesti 2 momentin mukaan arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus,

rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset muun muassa päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista (1 kohta) ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa (6 kohta).

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 87 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämistä koskeva päätös määrätään olemaan voimassa toistaiseksi. Se voidaan kuitenkin määrätä olemaan voimassa määräajan toiminnanharjoittajan hakemuksesta tai jos siihen on toiminnan erityisiin ominaisuuksiin, siinä käytetyn tekniikan tai käytettyjen menetelmien uutuuteen tai toiminnan haitallisten vaikutusten arvioinnin vaikeuteen liittyvä painava syy. Määräaikainen ympäristö lupa raukeaa määräajan päättyessä, jollei lupapäätöksessä ole toisin määrätty.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tämän lain 47 a §:ssä tarkoitetun luvan voimassaoloajasta säädetään maa-aineslain 10 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin mukaan lupaviranomaisen on valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön aloitteesta muutettava lupaa, jos: 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta; 2) toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus; 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia; 4) toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen; 5) luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annetun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien

tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 4 a §:n 1 momentin mukaan ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Saman pykälän 4 momentin mukaan edellä 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan voimassaoloon sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään luvan voimassaolosta.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaan tässä asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan melulähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

Saman pykälän 3 momentin mukaan, jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu pihalueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan, jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikotusta

tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos maasto-olosuhteet ovat erityisen suojaavat ja toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla murskaamo rakennukseen tai muita melua tehokkaasti vähentäviä teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta täyttää häiriöille alttiissa kohteessa 7 §:n vaatimukset melutason arvoista, voidaan ympäristöluvassa sallia murskaus myös lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaaminen ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Saman pykälän 3 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa voidaan erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista 1 ja 2 momentissa säädettyä ankarampia määräyksiä.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB.

Saman pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Asiassa saatu selvitys

NCC Industry Oy on jättänyt maa-aineslupahakemuksen ympäristö- ja rakennusjaostolle 26.4.2018. Ympäristö- ja rakennusjaosto on antanut maa-aineslupahakemuksesta päätöksen 15.3.2019. Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, joka on palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi 12.6.2020 antamallaan päätöksellä (nro 20/0600/2) siltä osin kuin se koskee ottamistoimintaa ja maa-ainesten sijoittamista maakuntakaavassa osoitetulle VR-alueelle.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen ympäristöluvan muuttamista koskeva asia on tullut vireille 28.12.2018 saman pykälän 2 momentissa tarkoitettujen yhdistysten aloitteesta. Ympäristö- ja rakennusjaosto on käsitellyt vireillä olevat asiat maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n tarkoittamassa yhteiskäsittelyssä.

Asiassa on kysymys kalliokiviaineksen ottamisesta Tampereella Pulesjärven alueella sijaitsevalta kiinteistöltä 837-721-21-0. Toiminta-alueen pinta-ala on noin 23,4 ha. Suunniteltu louhinta ulotetaan tasoon +144 m (N₂₀₀₀). Vaiheen 1 mukaisen kaivualueen pinta-ala on noin 8,3 ha. Otettavan maa-aineksen määrä on 530 000 m³-ktr. Määrä on laskettu mitatun maanpinnan ja suunnitellun louhinnan välisenä erotuksena ja se sisältää pintamaat. Pintamaita vaiheen 1 mukaisella alueella arvioidaan olevan noin 10 000 m³. Pintamaita käytetään hyödyksi alueen maisemoinnissa. Maa-aineslupaa on haettu 15 vuodeksi ja sitä on perusteltu kohteen odotettavissa olevan vuotuisen ottomäärän perusteella sekä kohteeseen suunnitellulla monipuolisella, modulaarisesti vaihteittain toteutettavalla maisemoinnilla.

Toiminta-alueesta 500 metrin säteellä sijaitsee kolme vakituudessa asuinkäytössä olevaa rakennusta sekä yksi loma-asunto. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 370, 390 ja 420 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta itään. Lähin loma-asunto sijaitsee noin 390 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta länteen. Lisäksi idän suunnassa lähin loma-asunto sijaitsee noin 570 metrin etäisyydellä ja Pulesjärven rannalla sijaitsee useita loma-asuntoja noin 650 metrin etäisyydellä tai etäämpänä. Pohjoispuoliseen luonnonsuojelualueeseen nähden on suunniteltu jätettäväksi 50 metrin levyinen suojavyöhyke, jonka maanomistaja on sitoutunut säilyttämään kasvipeitteisenä ja puustoisena.

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jossa alueella on merkintä MK eli ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä maa- ja metsätalousalue ja osin pohjoisosassa VR eli retkeily- ja ulkoilualue. Pohjoispuolelle sijoittuu suojelualue (S) ja louhinta-alueen ympärille ulkoilureitti.

MK-merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyn ja ulkoilun järjestämiseen. MK-alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa ja ne tukevat luonnonympäristön kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen. Suunnittelumääräyksen mukaan MK-alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten turvaamiseen sekä ulkoilumahdollisuuksia parantavien polku- ja reittiverkostojen ja näihin liittyvien palvelujen järjestämiseen. Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista.

VR-merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ja alueeltaan laajat taajamarakenteen ulkopuolella sijaitsevat retkeilyn ja ulkoilun alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan VR-alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava retkeily- ja ulkoilukäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen sekä kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana ja merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Pohjois-Tampereen 19.4.2021 hyväksytyssä strategisessa yleiskaavassa alue on maaseutualueutta ja kiinteistön pohjoisreunassa on laajaa yhtenäistä metsäaluetta koskeva merkintä. Pohjois- ja länsipuolella kiinteistöä on kehitettävä matkailukokonaisuus -merkinnällä merkittyä aluetta. NCC Industry Oy:n kiinteistön länsipuolella oleva kaupungin omistama kiinteistö on merkitty virkistysaluemerkinnällä. Kiinteistö rajoittuu sekä Kintulammin luonnonsuojelualueeseen, että yhtiön kiinteistöön. Kintulammi-Pukala-seudullinen ulkoilureitti on yleiskaavassa linjattu kiertämään ottoaluetta lännen ja etelän puolella; etelässä linjaus on lähes kiinteistön rajalla.

Lähin luonnonsuojelualue on Vattulan luonnonsuojelualue, joka sijaitsee alueen pohjoispuolella. Lisäksi hieman yli 1 km alueesta kaakkoon sijaitsee Valkosen metsän luonnonsuojelualue. Vattulan luonnonsuojelualue on Tampereen vanhin luonnonsuojelualue ja se on osa Kintulammin retkeilyaluetta. Luonnonsuojelualue on laajentunut vuonna 2018 rauhoitetun Kintulammin luonnonsuojelualueen myötä. Kintulammin luonnonsuojelualue sijaitsee lähimmillään noin 150 m toiminta-alueesta luoteeseen.

Rudus Oy:n, Peab Industri Oy:n (aiemmin YIT Suomi Oy:n) ja NCC Industry Oy:n toiminnasta on tehty melumallinnus (Promethor Oy 22.5.2019). Mallinnuksen mukaan NCC Industry Oy:n toiminnasta aiheutuva päiväajan keskiäänitaso alittaa nyky- ja ennustetilanteessa 55 dB(A) kaikilla ympäristön asuinrakennuksilla ja 45 dB(A) kaikilla ympäristön lomarakennuksilla. Laskennan perusteella melutaso on suurimmillaan alueen länsipuolella Kortejärven pohjoisosassa sijaitsevalla lomarakennuksella, jolla melutaso on nyky- ja ennustetilanteessa 45 dB(A). Nykytilanteessa kyseiselle rakennukselle aiheutuu eniten melua porauksesta. Murskauksesta ja rikutuksesta aiheutuva melutaso on pienempi, kun toiminta tapahtuu louhintarintauksen läheisyydessä. Nykytilanteessa melun leviämistä itäsuuntaan tulee torjua sijoittamalla murskauslaitos varastokasan suojaan esitetyllä tavalla.

Ennustetilanteessa murskauspaikan siirtyessä alueen koillisosaan, tulee melusuojauksesta huolehtia riittävällä tavalla, jotta murskauksen melu ei pääse leviämään alueen itä- ja länsipuolella sijaitseville lomarakennuksille. Laskennan perusteella riittävä suojausvaikutus saavutetaan melusuojana käytettävien varastokasojen korkeuden ollessa noin 7–8 metriä. Melumallinnuksella on tarkasteltu maavallien meluntorjunnallista toimivuutta ottamisalueen pohjois-, länsi- ja lounaisreunassa. Laskennan perusteella maavalleilla saavutetaan melusuojavaikutusta, mutta ne eivät yksin riitä raja-arvojen täyttymiseen ympäristössä, vaan murskauksen melun leviämistä tulee vaimentaa myös esimerkiksi varastokasojen sijoittelulla.

Laskennan perusteella NCC Industry Oy:n toiminnalla on Peab Industri Oy:n toiminnan kanssa yhteismeluvaikutusta muutamilla lomarakennuksilla toiminta-alueen länsi- ja itäpuolella. Yhteisvaikutus on suurin Kortejärven alueen lomarakennuksilla. Yhteismelun taso on 42–45 dB(A) Kortejärven eteläosan lomarakennuksilla ja 45 dB(A) Kortejärven pohjoisosan lomarakennuksella. Yhteismeluvaikutus tulee minimoida huolehtimalla riittävästä murskauslaitoksen melun torjunnasta Kortejärven suuntaan.

Todellisuudessa on harvinaista, että yhteismelu kyseisissä kohteissa on sääolosuhteet huomioiden laskentatuloksen suuruista, koska lomarakennukset sijaitsevat toiminta-alueista katsottuna eri ilmansuunnissa, eikä siten käytännössä koskaan vallitse myötätuuli samanaikaisesti kummastakin toiminta-alueesta lomarakennusten suuntaan.

Oikeudellinen arviointi

Menettely lupaviranomaisessa

Hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain muuttamisesta (HE 257/2014 vp) mukaan ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaisen yhteiskäsittelyn keskeisenä tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa maa-ainesten ottamisen lupamenettelyyn liittyviä hallinnollisia prosesseja. Esityksen mukaan samaa hanketta koskevia maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisia lupia voitaisiin hakea yhdellä yhteisellä lupahakemuksella. Käytännössä lupien yhteiskäsittely tulisi useimmiten siitä saatavien hyötyjen vuoksi harkittavaksi sellaisten uusien hankkeiden kohdalla, jotka edellyttävät sekä maa-aineslain mukaista ottamislupaa että ympäristölupaa. Säännös ei kuitenkaan sulkisi pois menettelyllistä yhteiskäsittelyä niissäkään tapauksissa, joissa esimerkiksi ympäristölupa on edelleen toistaiseksi voimassa, ja maa-aineslain mukainen määräaikainen lupa tulee uudelleen haettavaksi määräajan päätyttyä. Luvan hakija voisi lupahakemuksessaan vedota tällöin ympäristönsuojelulain 89 §:ään, ympäristönsuojelulain mukaisen luvan muuttamiseksi.

Hallinto-oikeus katsoo, että kysymyksessä olevaa, yhteiskäsittelyä koskevaa sääntelyä on tulkittava siten, että ympäristönsuojelulain 47 a §:n maa-aineslain 4 a §:n mukainen yhteiskäsittely on mahdollinen vain tilanteissa, joissa maa-aineslupan ja ympäristölupan hakijataho on sama. Ympäristöluvan muuttaminen on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentissa tarkoitetun tahon aloitteesta, joten tästä syystä muutoshakemusta ei ole voitu rinnastaa maa-aineslain 4 a §:ssä tarkoitettuun ympäristölupahakemukseen. Kun lisäksi otetaan huomioon, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 12.6.2020 antamallaan päätöksellä kumonnut ja palauttanut maa-aineslupasian uudelleen valmisteltavaksi lupaviranomaiselle siltä osin kuin se on koskenut ottamistoimintaa ja maa-ainesten sijoittamista maakuntakaavassa osoitetulle VR-alueelle, on katsottava, että osittain lainvoimaista päätöstä ei voida rinnastaa uutena vireille tulleeseen maa-aineslupahakemukseen, joten edellytyksiä maa-aines- ja ympäristöluvan yhdessä käsittelylle ei ole ollut. Asiassa on tapahtunut siten menettelyvirhe ja asiaa ei olisi tullut käsitellä ympäristö- ja rakennusjaostossa ympäristönsuojelulain 47 a §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaisessa yhteiskäsittelymenettelyssä.

Lähtökohtaisesti edellä kuvatun kaltainen menettelyvirhe johtaisi valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen ja asian palauttamiseen lupaviranomaiselle. Tässä tapauksessa tällainen menettely ei kuitenkaan ole mahdollista, koska pääsääntöisesti päätöstä ei voida muuttaa muutoin tai enemmän kuin valituksessa on vaadittu. Koska NCC Industry Oy on ensisijaisesti vaatinut päätöksen muuttamista lupamääräysten 1, 2 ja 11 sekä

luvan voimassaolon osalta ja toissijaisesti lupapäätöksen kumoamista ja palauttamista näiltä osin, voisi hallinto-oikeus palauttaa asian vain edellä mainittujen määräysten osalta valituksenalaisen luvan jäädessä muutoin voimaan.

Edellä kuvattu menettely johtaisi tilanteeseen, jossa samaa toimintaa säännellään osittain yhteiskäsittelymenettelyssä annetussa luvassa ja osittain erillisissä ympäristö- ja maa-ainesluvuissa riippuen siitä, mistä lupamääräyksestä kulloinkin on kyse. Ympäristönsuojelulain 87 §:n sanamuoto huomioon ottaen tällainen ratkaisu johtaisi myös siihen, että ympäristönsuojelulain soveltamisalaan kuuluvat lupamääräykset olisivat palautetuilta osin voimassa toistaiseksi, kun muut valituksenalaisessa päätöksessä annetut ympäristönsuojelulain soveltamisalaan kuuluvat lupamääräykset olisivat voimassa määräaikaisina. Tällainen tilanne olisi omiaan vaikeuttamaan alueen lupatilanteen hallintaa ja toiminnan valvontaa eikä olisi hallituksen esityksen tavoitteiden mukaista.

Oikeuskäytännössä on katsottu, että viranomaisen vakava menettelyvirhe voi johtaa päätöksen kumoamiseen ja palauttamiseen viran puolesta, vaikka tällaista vaatimusta ei ole nimenomaisesti esitetty. Tässä tapauksessa tällainen menettely olisi kuitenkin muutoksenhakijan eli NCC Industry Oy:n edun vastaista. Tämän vuoksi palauttaminen viran puolesta ei niin sanottu *reformatio in peius* -kielto huomioon ottaen ole mahdollista.

Edellä esitetyistä syistä menettelyvirheen korjaaminen ja erillisten ympäristö- ja maa-aineslupapäätösten antaminen edellyttäisi sitä, että asia palautettaisiin kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, mikä ei asiassa esitetyt vaatimukset huomioon ottaen ole mahdollista. Hallinto-oikeus on siksi ratkaissut asian yhteiskäsittelymenettelyssä menettelyvirheestä huolimatta.

Louhinta retkeily- ja ulkoilualueella (VR)

Karttatarkastelun ja asiassa esitetyn perusteella ottamistoiminta sijoittuu noin kahden hehtaarin osalta luonnonsuojelualueen ympärille maakuntakaavassa osoitetulle retkeily- ja ulkoilualueelle (VR) ottamisalueen pohjoispuolella. Ottaminen VR-alueella sijoittuu koko ottoalueen pohjoisosan leveydelle ja neljännes ottoalueen leveydestä rajautuu jätettävään 50 metrin luonnonsuojelualueen suojavyöhykkeeseen. Toiminnalla on meluvaikutusta luonnonsuojelualueella Kortejärven pohjoispäässä sijaitsevalla loma-asunnolla ja toiminta-alueen ympärille sijoittuvalla ulkoilureitillä. Kun otetaan huomioon retkeily- ja ulkoilualueelta (VR) ottamisen sijainti luonnonsuojelualueen läheisyydessä sekä ottamisen laajuus ottamiskiinteistön VR-alueella, hallinto-oikeus katsoo, että ottaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaisesti kaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Tämän vuoksi valitus on tältä osin hylättävä ympäristönsuojelulain nojalla. Sillä, onko ottamistoiminnan sijoittaminen VR-alueelle maa-aineslain mukaan mahdollista, ei ole merkitystä, koska toiminnan meluvaikutuksia arvioidaan ympäristönsuojelulain säännösten perusteella, eikä kiviainesta ole mahdollista ottaa ilman tällaisia meluvaikutuksia.

Toiminta-ajat

Melumallinnuksen mukaan NCC Industry Oy:n toiminnasta ei aiheudu asuinkiinteistöille tai lomakiinteistöille melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä asetettujen melutason ohjearvojen ylityksiä. Nykytilanteessa Pulesjärven länsi- ja itäpuolen loma-asunnolla melutasot ovat 45 dB(A):n tasolla. Melumallinnuksessa tämä on huomioitu sijoittamalla kuuden metrin varastokasa estämään itään päin melun leviämistä sekä maavalli estämään melun leviämistä etelän suuntaan. Maksimimelutasot ovat paikoin yli 55 dB(A) luonnonsuojelualueella. Ennustetilanteessa murskauspaikan siirryttyä alueen koillisosaan melutasot pienenevät Pulesjärven rannan tuntumassa sijaitsevilla loma-asunnoilla sekä Kortejärven pohjoisosassa sijaitsevalla loma-asunnolla, kun murskan ympärille on sijoitettu kahdeksan metriä korkeat varastokasat estämään melun leviämistä idän ja lännen suuntaan sekä sijoittamalla maavallit estämään melun leviämistä luoteen suuntaan. Melumallinnuksen mukaan NCC Industry Oy:n toiminnasta aiheutuvat keskiäänitasot ylittävät 45 dB(A) 5,6 % luonnonsuojelualueesta ja 2,3 % retkeilyreitistöstä nykytilanteessa ja ennustetilanteessa 1,6 % luonnonsuojelualueesta ja 1 % retkeilyreitistöstä. Peab Industri Oy:n ja NCC Industry Oy:n toimintojen yhteismelutaso on 42–45 dB(A) Kortejärven eteläosan lomarakennuksilla ja 45 dB(A) Kortejärven pohjoisosan lomarakennuksella. Peab Industri Oy:n ja NCC Industry Oy:n toimintojen melutaso ylittää 45 dB(A) pienellä osalla luonnonsuojelualuetta ja retkeilyreittejä Kortejärven ympäristössä. Ylitys aiheutuu pääosin NCC Industry Oy:n toiminnan porauksesta. NCC Industry Oy:n toiminnasta aiheutuvat hetkelliset enimmäisäänitasot kohdistuvat jossain määrin Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueelle toiminta-alueelta katsottuna länsi-pohjoisakselille sekä Pulesjärven suunnalle. Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen sekä erityisesti Kortejärven suunnassa porauksella on suurin vaikutus enimmäisäänitasoihin, Pulesjärven suunnassa puolestaan murskauksesta, rikotuksesta ja pyöräkuormaajan toiminnasta aiheutuvat suurimmat enimmäisäänitasot. Toiminnan aiheuttamalla melupäästöillä on siten jonkin verran vaikutusta Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen virkistyskäytölle, mutta asiassa saadun selvityksen mukaan ja ottaen huomioon hallinto-oikeuden voimassa pitämät, muun ohella toiminta-alueen rajausta ja vaimennetun poravaunun käyttöä koskevat lupamääräykset 1 ja 11, vaikutukset eivät ole niin merkittäviä, että toiminnasta ennalta arvioiden aiheutuisi ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä siinä määrin, ettei vuosittaisia toiminta-aikoja olisi mahdollista laajentaa.

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus muuttaa lupamääräystä 2 siten, että toiminta on sallittua ajalla 1.9.–15.4. Vuorokausittaista toiminta-aikaa rajoitetaan eri toimintojen osalta ajalla 1.–30.9. ratkaisuosassa esitetyllä tavalla. Hallinto-oikeus katsoo, että vuosittainen tuotantotauko sekä toiminta-aikarajoitukset syyskuussa ovat perusteltuja toiminta-alueen lähistöön sijoittuvien loma-asuntojen virkistyskäytön kannalta. Kun lisäksi otetaan huomioon lupamääräyksissä 11 ja 39 määrätyt meluntorjuntatoimenpiteet sekä lupamääräyksessä 38 määrätyt melunmittausveloitteet, hallinto-oikeus katsoo, ettei toiminnasta ennalta arvioiden aiheudu Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen käyttäjille, lähialueen asukkaille tai loma-asutukselle

ympäristösuojelulain vastaista seurausta toiminta-aikojen pidennyksen johdosta. Kintulammin retkeily- ja luonnonsuojelualueen virkistyskäyttäjien kävijämäärän lisääntymistä ja maakuntakaavassa MK-, VR- ja S-merkinnöin vahvistettua aluekokonaisuutta ei voida katsoa sellaiseksi ympäristösuojelulain 89 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaiseksi toiminnan ulkopuoliseksi olosuhteiden muutokseksi, että tuotantotaukoa olisi perusteltua jatkaa kahdella kuukaudella.

Vaimennettu poravaunu

Lupamääräyksessä 10 on määrätty melutason raja-arvoista ja lupamääräyksessä 11 melun ehkäisemisestä meluselvityksen (Promethor Oy, Ympäristömeluselvitys 22.5.2019) mukaisesti. Tehdyn melumallinnuksen mukaan NCC Industry Oy:n toiminta on melutason ohjearvoista annettussa valtioneuvoston päätöksessä asetettujen melutason raja- tai ohjearvojen mukaista normaalia poravaunua käyttäen, vaikkakin Kortejärven pohjoispuolella ja Pulesjärven länsi- ja itärannalla melutaso on likimain raja-arvon suuruinen. Koska porauksesta aiheutuu kuitenkin yli 55 dB(A):n suuruisia enimmäisäänitasoja erityisesti Kintulammin luonnonsuojelualueella sijaitsevilla Kortejärven loma-asunnolla ja retkeilyreiteillä, hallinto-oikeus katsoo, että vaimennetun poravaunun käyttö on tarpeen viihtyisyshaitan vähentämiseksi niin, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta rasitusta. Valitus on siksi tältä osin hylättävä.

Luvan voimassaolo

Yhteiskäsittelylupa on suoraan lain nojalla määräaikainen ja sen voimassaolo määräytyy maa-aineslain 10 §:n mukaan. Vaatimus luvan muuttamisesta määräaikaiseksi on siten hylättävä. Sillä, että asiaa ei olisi tullut käsitellä yhteiskäsittelyssä, ei ole tässä asiassa merkitystä, koska tätä asiaa ei voida edellä esitetyistä syistä käsitellä muulla tavoin.

Asiassa ei ole ilmennyt maa-aineslain 10 §:ssä tarkoitettua erityistä syytä luvan myöntämiseksi 10 vuotta pitemmäksi ajaksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Tampereen kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 13.6.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Patrick Sahlström ja Janika Gummerus sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Petri Hiltunen ja Saara Juopperi

Esittelijä Maritta Feodoroff

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

NCC Industry Oy, maksutta
Asiamies ja prosessiosoite:
Asianajaja [REDACTED]
HPP Asianajotoimisto Oy

Jäljennös maksutta

Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto

Tampereen kaupunki

Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön suunnittelu

Tampereen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Pirkanmaan liitto

[REDACTED]
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ #